

## Європа: болісне навчання в умовах більш жорсткого світу

Немає дня, щоб європейці не скаржилися на Європу. Залежно від обставин, вона «розділена», «пасе задніх», «безсила».

«І все ж вона крутиться!», як сказав би Галілей своїм суддям про Землю, обертання якої порушувало релігійні вірування того часу. Те саме стосується і Європейського Союзу. Незважаючи на свої недоліки, він продовжує розвиватися, попри застарілі критерії, які занадто часто використовуються для його оцінки.

Його гасла, можливо, стануть більш зрозумілими 23 жовтня під час засідання Європейської Ради: оборона, преференції, недовіра.

З запізненням, але з рішучістю європейці усвідомили небезпеку свого роззброєння в умовах експансіоністського ревізіонізму росії. Оборонні бюджети держав-членів, які зростають майже на 20% щороку, подвояться менш ніж за п'ять років і в 2030 році перевищать сукупну суму 700 млрд євро. Спільний бюджет, який досі не міг фінансувати оборону, виділяє на це 12,8 млрд євро на всі програми разом.

Вперше принцип європейської преференції був включений до спільних правил фінансування витрат на оборону, встановлених Європейським планом для оборонної промисловості (EDIP). І це важливий крок до більшої європейської автономії.

Нарешті, в той час як довіра між членами Союзу, включаючи їхніх партнерів з-поза меж ЄС, таких як Велика Британія, Норвегія чи Канада, зміцнюється, недовіра до великого партнера по той бік Атлантики зростає. І це цілком виправдано.

З власних міркувань американський президент систематично обирає сторону російського диктатора і щойно продемонстрував це, поставивши свою підтримку Україні в залежність від вимог Путіна, що перебуває в скрутному становищі. Так, якби в 1941 році його далекий попередник Рузвельт зателефонував би Гітлеру, перш ніж обрати свою сторону та підтримати союзників!

Історія світу була б іншою. Сучасна Європа не готова змиритися з таким станом речей.

Європейський Союз був створений для забезпечення миру між його членами та відновлення процвітання, яке було втрачене через їхні розбіжності. Тепер його завданням є протистояння дедалі більш ворожому зовнішньому середовищу.

Вона не має багато союзників, але все ще уособлює демократію і право. Разом з ними сила її економіки і її воля є єдиними активами, які у неї залишилися, щоб прийняти виклик. І їх достатньо. Можна шкодувати, що вона повільно їх використовує, але треба визнати, що вона щодня просувається вперед та адаптується до сучасних реалій швидше, ніж очікувалося.